

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№. 02.01-172
19.11. 2025 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	51-502-03-8
Дата	19.11.2025 г.

ДО
Г-ЖА РАЯ НАЗАРЯН
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-ОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

16 58
улица

ОТНОСНО: Решение № 801 на Министерския съвет от 2025 г. за предложение до Народното събрание за приемане на Проект за инвестиционен разход „Придобиване на нови трикоординатни радари“

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 114 от Конституцията на Република България и чл. 22, ал. 2, т. 116 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България изпращам ви приетия с Решение № 801 на Министерския съвет от 2025 г. проект на Решение на Народното събрание за приемане на Проект за инвестиционен разход „Придобиване на нови трикоординатни радари“.

Приложения:

1. Препис от Решение № 801 на Министерския съвет от 19 ноември 2025 г.
2. Проект на Решение на Народното събрание за приемане на Проект за инвестиционен разход „Придобиване на нови трикоординатни радари“.
3. Мотиви към проекта на Решение на Народното събрание.
4. Проект за инвестиционен разход „Придобиване на нови трикоординатни радари“.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Росен Желязков

БЯРНО /
ОРИГИНАЛ

19.11.2025

Писмо относно Решение № 801 на Министерския съвет от 2025 г., на адресата се изпраща на хартиен носител.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 801

от 19 ноември 2025 година

**ЗА ПРЕДЛОЖЕНИЕ ДО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ ЗА
ПРИЕМАНЕ НА ПРОЕКТ ЗА ИНВЕСТИЦИОНЕН РАЗХОД
„ПРИДОБИВАНЕ НА НОВИ ТРИКООРДИНАТНИ РАДАРИ“**

На основание чл. 114 от Конституцията на Република България и чл. 22, ал. 2, т. 116 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България

**МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ
РЕШИ:**

Предлага на Народното събрание на основание чл. 16, т. 7а от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България да приеме с решение Проект за инвестиционен разход „Придобиване на нови трикоординатни радари“.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Росен Желязков

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Габриела Козарева**

**НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ
“ДЕЛОВОДСТВО, АРХИВ И
ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ”:**

/Жана Кадънкова/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

РЕШЕНИЕ

**ЗА ПРИЕМАНЕ НА ПРОЕКТ ЗА ИНВЕСТИЦИОНЕН РАЗХОД „ПРИДОБИВАНЕ НА
НОВИ ТРИКООРДИНАТНИ РАДАРИ“**

Народното събрание на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 16, т. 7а от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България

РЕШИ:

Приема Проект за инвестиционен разход „Придобиване на нови трикоординатни радарни“.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Параграф единствен. Решението влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

Решението е прието от 51-ото Народно събрание на 2025 г. и е подпечатано с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

Рая Назарян

М О Т И В И

КЪМ ПРОЕКТА НА РЕШЕНИЕ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ ЗА ПРИЕМАНЕ НА ПРОЕКТ ЗА ИНВЕСТИЦИОНЕН РАЗХОД „ПРИДОБИВАНЕ НА НОВИ ТРИКООРДИНАТНИ РАДАРИ“

Проектът на Решение е подготвен на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 16, т. 7а от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

В резултат на планиране на отбраната в национален и колективен формат за изпълнение на мисиите и задачите на въоръжените сили са заложили приоритети за изграждане и развитие на отбранителни способности в Плана за развитие на ВС на Република България до 2026 г. (Плана) За поддържане на съществуващите и за развитие на нови отбранителни способности като основен приоритет в Плана е предвидено придобиването на нови трикоординатни радарни.

Съгласно Програмата за развитие на отбранителните способности на въоръжените сили на Република България 2032 е необходимо предприемане на категорични, ресурсно осигурени, последователни и целенасочени действия за изпълнение на поетите национални ангажименти по Пакета „Цели за способностите“ (ЦС) на НАТО, което ще допринесе за постигане целите на Програмата и за цялостното повишаване на отбранителните способности на въоръжените сили на Република България. Една от приоритетните насоки за развитие на отбранителните способности на страната ни в рамките на Пакета ЦС 2025 е развитието на способности за наблюдение на въздушното пространство. Стратегическата цел на отбранителната политика съгласно Програмата за развитие на отбранителните способности на въоръжените сили на Република България 2032 е защитата на териториалната цялост и утвърждаването на националните интереси чрез изграждане, поддържане и развитие на

адекватни на средата на сигурност отбранителни способности. Необходимо е изграждането на способности за ситуационна осведоменост в реално време и в частност - придобиване на нови високотехнологични радари, за да се осигури изпълнението на отговорностите към националната и колективната система за сигурност.

В тази връзка е изготвен проект за инвестиционен разход (ПИР) „Придобиване на нови трикоординатни радари“. Целта на проекта е изграждане, развитие и поддържане на способностите на Системата за наблюдение на въздушното пространство в зоната на отговорност на Република България в съответствие с концептуалните и стандартизиращи документи на НАТО. За преодоляване на недостига от способности за наблюдение на въздушното пространство с наземни средства за активна радиолокация се предвижда придобиването на 7 (седем) броя нови трикоординатни радара и съответното спомагателно оборудване за осигуряване на ефективно, непрекъснато и надеждно наблюдение и контрол на въздушното пространство при осигуряване на въздушния суверенитет на Република България и изпълнението на съюзните ангажименти в Интегрираната система за ПВО и ПРО на НАТО.

Настоящият ПИР „Придобиване на нови трикоординатни радари“ е изготвен на базата на проект на договор в резултат на поръчка за придобиване (“Acquisition order”) към Рамково споразумение (РС) № УД-04-29/19.06.2025 г. между Министерство на отбраната (МО) на Република България и Министерството на въоръжените сили на Френската република от една страна, и проект на допълнителен „съпътстващ“ договор (“Side contract”) между МО на Република България и производителя на радарите.

Обхватът на ПИР включва доставка, инсталиране и интегриране на оборудване, услуги и дейности по поръчка за придобиване към РС № УД-04-29/19.06.2025 г., и придобиване на спомагателно оборудване, услуги и

дейности, свързани с експлоатацията на радарите, по „съпътстващ“ договор с производителя на радарите.

Проектът за инвестиционен разход е разработен за времеви интервал от 8 години на стойност 195 000 000 EUR. Предвидено е придобиването на 7 броя нови трикоординатни радара.

Финансирането на проекта ще се осъществи под формата на заеми от съвместни проекти и програми за придобиване (проект на Дългов инструмент за действие в областта на сигурността в Европа – SAFE).

Предвид изложеното Министерството на отбраната е изготвило финансова обосновка за разпределение на ресурсите по години, както следва:

Финансови средства по години за АО и за SC	2025	2026	2027	2028	2029	Общо	Ескалация (ECE-economic conditions effect)	Крайна сума
Сума	€ 92 710 000	€ 42 252 000	€ 15 326 184	€ 29 683 500	€ 11 256 600	€ 191 228 284	€ 3 771 716	€ 195 000 000

Плащането по проекта за 2025 г. в размер на 92 710 000 EUR (181 324 999 лева) ще бъде извършено от бюджета на Министерството на отбраната за сметка на отлагане на капиталови разходи, осигурени от получена помощ от Кралство Дания в размер на 348,5 млн., лв. и икономии по бюджета на Министерството на отбраната за 2025 г.

Отложените капиталови разходи от 2025г. ще се препланират и осигурят през 2026 г. за сметка на Дълговия инструмент за действие в областта на сигурността в Европа – SAFE.

Чрез реализацията на проекта ще се изпълнят изискванията на НАТО за формиране на основно радарно покритие в зоната на отговорност на Република България за откриване, съпровождане и опознаване на въздухоплавателни средства, летящи на височини над 3000 м над морското равнище, както и формиране на Опозната картина за въздушната обстановка за осигуряване изпълнението на мисията Air Policing.

В тази връзка и в изпълнение на чл. 22, ал. 2, т. 11б от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България предлагам Народното събрание на основание чл. 16, т. 7а от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България да приеме с решение Проект за инвестиционен разход „Придобиване на нови трикоординатни радари“.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Росен Желязков

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на отбраната

София, п.к.1092, ул. „Дякон Игнатий” № 3; тел.: 02 / 92 20922; факс: 02 / 987 96 93

ПРОЕКТ ЗА ИНВЕСТИЦИОНЕН РАЗХОД

„Придобиване на нови трикоординатни радари“

София
2025

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД.....	4
1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.....	5
1.1. Наименование на проекта.....	5
1.3. Цел на проекта.....	5
1.4. Способности, придобивани с реализацията на проекта.....	6
1.5. Задачи на проекта.....	6
1.6. Проектна готовност.....	6
1.7. Основни допускания.....	7
2. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОЕКТА.....	8
2.1. Задачи на ВВС.....	8
2.1.1. По мисия „Възпиране и отбрана“.....	8
2.1.2. По мисия „Подкрепа на международния мир и сигурност“.....	8
2.1.3. По мисия „Принос към националната сигурност в мирно време“.....	9
2.2. Необходими отбранителни способности.....	9
3. ОБХВАТ.....	10
3.1. Технически параметри.....	11
3.1.1. Оборудването на стоките и услугите, които ще се придобиват по поръчката за придобиване (АО) към РС № УД-04-29/19.06.2025 г. с DGA:.....	11
3.1.2. Оборудването на стоките и услугите, които ще се придобиват по съпътстващия договор (SC) с Thales LAS France SAS:.....	11
3.2. Времеви параметри.....	12
5. ФИНАНСОВО-ИКОНОМИЧЕСКИ ПАРАМЕТРИ.....	14
6. РИСКОВЕ.....	15

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ВВС – Военновъздушни сили
ВП – Въздушно пространство
ЗРВ – Зенитно-ракетните войски
МС – Министерски съвет
НС – Народно събрание
ОКВО – Опозната картина за въздушната обстановка
ООК – Обща оперативна картина
ПВО – Противовъздушна отбрана
ПИР – Проект за инвестиционен разход
ПРО – Противоракетна отбрана
РЛО – Радиолокационно осигуряване
РЛТ – Радиолокационна техника
РТВ – Радиотехнически войски
СНВП – Система за наблюдение на въздушното пространство
ЦС – Цел на способности
АО – Acquisition Order
COP – Common Operational Picture
DGA – Direction générale de l'armement (French Procurement agency, Генералната дирекция по въоръженията към Министерството на въоръжените сили на Френската република)
FAT – Factory Acceptance Test
SAT – Site Acceptance Test
SC – Side Contract
NATINAMDS – NATO Integrated Air and Missile Defence System
(Интегрираната система за противовъздушна и противоракетна отбрана на НАТО)

УВОД

В изпълнение на чл. 9, ал. 1 от Конституцията на Република България, въоръжените сили гарантират суверенитета, сигурността и независимостта на страната и защитават нейната териториална цялост. Това конституционно задължение изисква от българските Военновъздушни сили (ВВС), като част от въоръжените сили на страната, да изграждат и поддържат способности за наблюдение и контрол на въздушното пространство, с цел гарантиране на въздушния суверенитет на страната.

Наблюдението на въздушното пространство е способност и основна задача на военните формирования на Радиотехнически войски (РТВ) от състава на ВВС, чието ефективно и непрекъснато изпълнение изисква своевременно добиване, обработване, опознаване, анализ и разпространение на надеждна и достоверна радарна информация в реално време. Радарите са основен елемент от системата за наблюдение на въздушното пространство (СНВП). Те осигуряват структурите за ръководство, системата за командване и управление на стратегическо, оперативно и тактическо ниво с Опозната картина за въздушната обстановка (ОКВО), при изпълнение на задачи в мирно време и провеждане на въздушни операции по време на криза, военен конфликт или война. Радиолокационното осигуряване (РЛО) е основен вид осигуряване за всеки вид въздушна операция и е ключов елемент за постигане на информационно превъзходство и обща осведоменост за въздушната обстановка. Предостатъчването на обработена радарна информация е от първостепенно значение за осигуряване на бойната подготовка на авиацията и зенитно-ракетните войски (ЗРВ) и за изпълнение на задачите на ВВС както по мисия „Възпиране и отбрана“, така и по мисия „Принос към националната сигурност в мирно време“, в това число и при изпълнение на задачите по „Air Policing“ в Интегрираната система за противовъздушна (ПВО) и противоракетна отбрана (ПРО) на НАТО (NATINAMDS). В изпълнение на съюзническите ангажименти, радарната информация се обменя в реално време с оперативните центрове на НАТО за формиране на Обща оперативна картина (СОР) в определената Зона за отговорност.

Придобиването на нови радари е продиктувано от необходимостта за изпълнение на дефинираните съюзнически стандарти и на непрекъснато нарастващите технологични изисквания на съвременните системи за командване и управление към способностите за предоставяне на детайлна, точна и защитена информация. Тези изисквания и стандарти е невъзможно да бъдат постигнати с наличната радиолокационна техника (РЛТ) от състава на ВВС, поради изтеклия ѝ технически и експлоатационен ресурс.

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Наименование на проекта.

Проект за инвестиционен разход (ПИР) „Придобиване на нови трикоординатни радари”.

ПИР е разработен в изпълнение на:

- чл. 16, т.7а от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ);

- Програма за развитие на отбранителните способности Въоръжените сили на Р България 2032 (обн. ДВ, бр. 13 от 16.02.2021 г.);

- Програма за инвестиции в отбраната до 2032 г. (проект към октомври 2023 г., приет с РМС № 848/30.11.2023 г., внесен за приемане от Народното събрание);

- План за развитие на Въоръжените сили на Р България до 2026 г. (обн. ДВ, бр. 38 от 11 май 2021 г., поел. изм. ДВ, бр. 100 от 01.12.2023 г.);

- „Ръководство за проектно управление в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия“;

- Цел на способности (ЦС) A7106N – AIR SURVEILLANCE CAPABILITY (СПОСОБНОСТИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ПРОСТРАНСТВО);

- Рамково споразумение № УД-04-29/19.06.2025 г. „FRAMEWORK ARRANGEMENT BETWEEN THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF BULGARIA AND THE MINISTER OF DEFENCE OF THE FRENCH REPUBLIC FOR JOINT ACQUISITIONS OF SURVEILLANCE AND AIR DEFENCE RADAR SYSTEMS“.

1.3. Цел на проекта.

Основна цел на проекта е изграждане, развитие и поддържане на способностите на СНВП в съответствие с концептуалните и стандартизиращи документи на НАТО.

Първият етап от преодоляването на недостига от способности за наблюдение на въздушното пространство с наземни средства за активна радиолокация предвижда придобиването на 7 (седем) нови трикоординатни радари и съответното спомагателно оборудване за формиране на основно радарно покритие.

Чрез реализацията на проекта се постига:

1. Преодоляване на технологичното изоставане на СНВП.
2. Изграждане, развитие и поддържане на способности за осигуряване на ефективно, непрекъснато и надеждно наблюдение и контрол на въздушното пространство при осигуряване на въздушния суверенитет на Република България и изпълнението на съюзните ангажменти в Интегрираната система за ПВО и ПРО на НАТО (NATINAMDS).

3. Постигане на пълна съвместимост със системата за командване и управление на ВВС на НАТО и изпълнение на ЦС A7106N.

1.4. Способности, придобивани с реализацията на проекта.

Трикоординатните радарни системи от ново поколение се характеризират с високонадеждна работа в мрежова среда, осигуряващи детайлна, точна и защитена радарна информация във формат, който покрива изискванията на съвременните системи за командване и управление на ВВС и НАТО и активните средства за ПВО.

С придобиването на нови трикоординатни радарни системи ще се реализира възможността за привързването им като основен сензорен елемент към системата за колективна отбрана на Алианса в областта на ПВО и ПРО както на съществуващи, така и на изнесени необорудвани радарни позиции.

СНВП ще покрива дефинираните изисквания в Концепцията на НАТО за наблюдение на въздушното пространство (МС 0507) и заложените от Съюзното командване по операциите стандарти на способностите (ACO MANUAL 080-002-003, 16 June 2025, ALLIED COMMAND OPERATIONS FORCES STANDARDS VOLUME III - AIR FORCES) за формиране на основно радарно покритие в зоната за отговорност на Република България, част от въздушното пространство на НАТО.

1.5. Задачи на проекта

Основната задача на ПИР е да определи обхвата на необходимите дейности, финансовата рамка и времевия график за реализиране на проекта, съгласно одобрената проектна документация.

1.6. Проектна готовност

Настоящият ПИР отразява финансовите параметри на поръчка за придобиване към РС № УД-04-29/19.06.2025 г. на 7 (седем) броя радари, и на съпътстващ договор за придобиване на спомагателно оборудване, за услуги и дейности, свързани с експлоатацията на радарите и ще способства за вземане на информирано решение от Министерския съвет (МС) и Народно събрание (НС) за придобиването на новите способности.

След одобряване от Министерския съвет на откриването на нова процедура за възлагане на обществена поръчка по чл. 9 от Закона за обществените поръчки (ЗОП) чрез съвместно възлагане на обществени поръчки с възложители от други държави членки, и в резултат на предлаганите отбранителни продукти по РС № УД-04-29/19.06.2025 г., регистрирани в платформата G2G на финансовия инструмент на Европейския съюз „Мерки за сигурността на Европа“ (Security Action for Europe - SAFE), обхватът на изискванията по доставките и дейностите по проект „Придобиване на нови трикоординатни радарни системи“ е разделен на две части, както следва:

- придобиване на стоки и услуги съгласно поръчка за придобиване („Acquisition order“ - АО) към РС № УД-04-29/19.06.2025 г.;
- придобиване на спомагателно оборудване, за услуги и дейности, свързани с експлоатацията на радарите по допълнителен „съпътстващ“

договор („Side contract“ - SC) между Министерство на отбраната на Република България и френската компания Thales LAS France SAS.

В хода на проведените работни срещи между представители на Министерство на отбраната на Република България от една страна, и Генералната дирекция по въоръженията (DGA) към Министерството на въоръжените сили на Френската република и френската компания Thales LAS France SAS от друга, са разработени проекти на поръчка за придобиване (АО) и на съпътстващ договор (SC).

До подготовката на ПИР са изготвени следните основни документи:

- Протоколно решение на Министерския съвет за прекратяване на процедурата по реализацията на проект „Придобиване на нови трикоординатни радари“ и вземане на решение за стартиране на процедура по чл. 9 от ЗОП чрез съвместно възлагане на обществени поръчки с възложител от други страни членки (Протокол № 24/10.06.2025 г. от заседание на Министерския съвет);

- Решение на Министерския съвет № 731/30.10.2025 г. - за определяне наличието на основен интерес, свързан със сигурността на страната, почл. 149, ал. 1, т. 2 от Закона за обществените поръчки при сключване на „съпътстващ“ договор (Side contract) между Министерството на отбраната на Република България и френската компания Thales LAS France S.A.S. за реализация на проект „Придобиване на нови трикоординатни радари“;

- Рамково споразумение № УД-04-29/19.06.2025 г. „FRAMEWORK ARRANGEMENT BETWEEN THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF BULGARIA AND THE MINISTER OF DEFENCE OF THE FRENCH REPUBLIC FOR JOINT ACQUISITIONS OF SURVEILLANCE AND AIR DEFENCE RADAR SYSTEMS“;

- проект на договор на основание поръчка за придобиване („Acquisition order“) към РС и проект на допълнителен „съпътстващ“ договор („Side contract“) между Министерство на отбраната на Република България и френската компания Thales LAS France SAS.

1.7. Основни допускания.

- проект „Придобиване на нови трикоординатни радари“ ще се реализира съгласно изискванията, заложи в проектната документация;

- за периода на придобиване и оперативно използване на новите трикоординатни радари, Република България ще продължи да бъде пълноправен и лоялен член на НАТО и ЕС;

- изискванията за параметрите на радарното покритие и формиране на ОКВО ще са в съответствие с изискванията на НАТО, съобразени с националните изисквания;

- наземните радари за активна радиолокация са динамично развиващи се технологии и ще продължат да се усъвършенстват;

- конфликтите и заплахите за сигурността в Черноморския регион имат тенденция към ескалиране в краткосрочен план;

- адекватно, непрекъснато и ритмично финансово осигуряване ще бъде осигурено за изпълнението на всички етапи на проекта.

2. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОЕКТА.

2.1. Задачи на ВВС.

В системата за национална и колективна сигурност, на българските ВВС се определят задачи, постановени с редица национални и съюзни документи. Изпълнението на тези задачи е свързано с наличието на високотехнологични, оперативносъвместими наземни радарни за активна радиолокация с висока степен на надеждност и оперативна готовност.

Придобиването на нови радарни пряко допринася за националната сигурност и изпълнението на задачите в системата за колективна защита. Информацията от радарите подпомага изпълнението и на трите мисии на Въоръжените сили - „Възпиране и отбрана“, „Подкрепа на международния мир и сигурност“ и „Принос към националната сигурност в мирно време“, определени в Националната отбранителна стратегия.

В „Програма за развитие на отбранителните способности на въоръжените сили на Република България 2032“ и в „План за развитие на въоръжените сили на Република България до 2026 г.“ ясно са дефинирани ролята и мисиите на въоръжените сили и в частност на ВВС. С реализирането на настоящия проект ще се повиши в значителна степен приносът на СНВП при осигуряване изпълнението на мисиите на ВС, както следва:

2.1.1. По мисия „Възпиране и отбрана“.

Съгласно Конституцията на Република България въоръжените сили имат неотменим ангажимент по гарантиране суверенитета, сигурността и независимостта на страната и защита на нейната териториална цялост. ВВС поддържат и развиват способности за наблюдение и контрол на въздушното пространство, за гарантиране на въздушния суверенитет на страната.

С придобиването на нови трикоординатни радарни ще се създадат условия за ефективно изпълнение на задачите, свързани с гарантирането на националния суверенитет и независимост в условията на чл. 5 от Вашингтонския договор, чрез охрана на ВП на Република България и защита на критичната инфраструктура на страната, осигуряване на непрекъснато наблюдение и оповестяване за обстановката във ВП на Република България. Ще се осигури висока степен на надеждност при осигуряване на структурите за ръководство, командване и управление на стратегическо, оперативно и тактическо ниво с ОКВО при изпълнение на дейностите по подготовка и възпиране в мирно време и при провеждане на въздушни операции по време на криза или въоръжен конфликт.

2.1.2. По мисия „Подкрепа на международния мир и сигурност“.

Концепцията на Военния комитет на НАТО за Интегрираната система за ПВО и ПРО на НАТО (MC Concept for the NATO Integrated Air and Missile Defence and NATO Integrated Air and Missile Defence System - MC

0613/2017) очертава основите на колективната ПВО и ПРО на Алианса в контекста на новата среда за сигурност и дефинира мисията по контрол и охрана на въздушното пространство в мирно време, като задължава страните-членки да поддържат способности за откриване, съпровождане, опознаване и въздействие срещу средства за въздушно разузнаване и нападение във въздушното пространство на НАТО.

През 2022 г. започна процес по преглед на Концепцията на Военния комитет на НАТО за наблюдение на въздушното пространство (MC Concept for Air Surveillance - MC 0507/2005), в която вече се дефинират параметрите за формиране на радарно покритие над териториите на НАТО и на определено разстояние от външните граници на НАТО за откриване, съпровождане и опознаване на въздухоплавателни средства за усилване и снижаване на долната граница на радарното покритие. Заложени са всеобхватни изисквания за наблюдение на въздушното пространство в обеми с различни параметри, което да допринася за формирането на ОКВО и впоследствие на обща оперативна картина – ООК, и за осигуряване на приложими данни за всички домейни на оперативното пространство.

2.1.3. По мисия „Принос към националната сигурност в мирно време“.

Способността за ефективно и непрекъснато наблюдение на ВП изисква своевременно добиване, обработване, опознаване, анализ и разпространение на надеждна и достоверна радарна информация в реално време за осигуряване на ежедневната планова летателна дейност на авиацията и при изпълнение на специални задачи и на мисии за оказване на помощ на населението при преодоляване на последствията от бедствия.

Приоритетна мирновременна задача на ВВС е носенето на бойно дежурство по Air Policing в Интегрираната система на НАТО за ПВО и ПРО и охраната на въздушното пространство. С придобиването на съвременна високотехнологична радиолокационна техника ще се гарантира осигуряването на надеждно радарно покритие и ефективно управление на дежурните сили и средства при изпълнение на задачите в делегираната зона на отговорност.

2.2. Необходими отбранителни способности.

В приетата за изпълнение ЦС А7106 от Пакета ЦС 2025, от въоръжените сили се изисква изграждане, поддържане и развитие на способности за наблюдение на въздушното пространство в съответствие с изискванията на MC 0507 и свързаните кодове за способности съгласно NATO - Bi-SC Capability Codes and Capability Statements. Съгласно целта Алиансът има необходимост от мобилни, оперативно съвместими, активни и пасивни системи за наблюдение на въздушното пространство, допринасящи за ситуационната осведоменост и поддържащи системата за командване и управление на ВВС за управление на средствата за ПВО, както и за разпространение на радарната информация за формиране на ООК.

Към настоящия момент СНВП не покрива напълно дефинираните в MC 0507 изисквания и заложените в ACO MANUAL 080-002-003, 16 June 2025, ALLIED COMMAND OPERATIONS FORCES STANDARDS VOLUME III - AIR FORCES стандарти на способностите. Недостигът от способности за наблюдение на ВП с наземни средства за активна радиолокация, който не може да бъде решен с наличните отбранителни продукти, е в следните критично важни области:

- формиране на плътно основно и усилено радарно покритие в зоната за отговорност на Република България, част от ВП на НАТО;
- постигане на съвременни бойни способности по откриване, проследяване и опознаване на въздухоплавателни средства, както и обработване, анализиране и разпространение на радарна информация в реално време;
- подобряване на ситуационната осведоменост за въздушната обстановка;
- подобряване на надеждността, оперативността и гъвкавостта на СНВП;
- повишаване на мобилността и усъвършенстване на способностите за съсредоточаване на усилията на застрашено направление или в зони със специален интерес за кратко време;
- повишаване на устойчивостта на системата при използване на електромагнитни въздействия;
- постигане на многовариантност при резервиране на радарното покритие;
- постигане на способности за работа в мрежова среда и възможност за дистанционно управление, контрол и диагностика на радарите;
- защита от противорадиолокационни ракети.

Важно е да се отбележи, че поуците от практиката от военния конфликт в Украйна са показателни за необходимостта от наличието на високотехнологични и мобилни сензори, притежаващи възможности за незабавна реакция и своевременно промяна на локацията, с цел редуциране на риска от поразяване от противниковите средства за въздушно нападение и съхраняване на личния състав и работоспособността на радарната система.

3. ОБХВАТ

Обхватът на ПИР включва доставка, инсталиране и интегриране на оборудване, услуги и дейности по поръчка за придобиване (АО) към РС № УД-04-29/19.06.2025 г., и придобиване на спомагателно оборудване, услуги и дейности, свързани с експлоатацията на радарите, по „съпътстващ“ договор (SC) с производителя на радарите.

За реализиране доставката, инсталирането и интегрирането на седемте нови трикоординатни радари е необходимо едновременното изпълнение на поръчката за придобиване (АО) към РС № УД-04-29/19.06.2025 г. с DGA, и на съпътстващ договор (SC) с Thales LAS France SAS.

3.1. Технически параметри.

3.1.1. Оборудването на стоките и услугите, които ще се придобиват по поръчката за придобиване (АО) към РС № УД-04-29/19.06.2025 г. с DGA:

- 7 бр. 3D радари GM400α, с конзоли за локално и дистанционно управление (общо 7 бр. конзоли);
- 4 бр. допълнителни конзоли за дистанционно управление;
- Обучение във Франция на до 6 оператори и 6 техници;
- Комплекти инструменти за поддръжка на радарите;
- 1 година гаранция, считано от датата на доставка на радарите в Република България;
- Резервни части за 5 години;
- Възможност на радарите за работа от камион (мобилна тактическа версия);
- Сертифициране на IFF за работа в Режим 5.

3.1.2. Оборудването на стоките и услугите, които ще се придобиват по „съпътстващия договор“ (SC) с Thales LAS France SAS:

- 7 бр. напълно оборудвани шелтъри;
- 4 комплекта оборудване за интеграция за оперативни центрове/CRC;
- 14 бр. камиони, от които 7 бр. оборудвани за тактически режим на радарите;
- 14 бр. агрегати (PGUs) и ремаркета;
- Симулатор за класна стая – Classroom simulator;
- Друго оборудване:
 - сателитна комуникация (терминали) – VSAT за предаване на данни към оперативните центрове;
 - резервни части за оборудването по съпътстващия договор;
- 7 бр. защитни куполи (радоми) и изграждането на необходимата за тях инфраструктура;
- 7 бр. комплекти криптооборудване за IFF - Режим 5;
- 4 години гаранция за 7 бр. радари GM400α;
- Услуги:
 - Обучение;
 - FAT за оборудването по съпътстващия договор;
 - SAT на радарите на постоянните позиции (при работа под радомите);
 - SAT на радарите на изнесена позиция в тактически режим;
 - 5 години гаранция за оборудването по съпътстващия договор и конзолите за управление на радарите – 7 бр. за локално и 4 бр. за дистанционно управление;

- Пълна интеграция на оборудването на радара и радарната позиция към инфраструктурата на системата за С2 на Българските ВВС.

3.2. Времеви параметри.

Настоящият проект обхваща значителни по обем и сложност дейности, които изискват детайлно планиране и координация, обхващайки продължителен период от време.

Планира се доставката на седемте нови трикоординатни радари да се извърши в срок до 3 години след сключване на договор към РС № УД-04-29/19.06.2025 г. и „съпътстващия“ договор между МО и Thales. Реализацията на целия етап прогнозно ще се осъществи за период от 8 години.

Постигане на първоначална оперативна готовност на радарите се предвижда до 24 месеца след сключване на договор към РС № УД-04-29/19.06.2025 г. и „съпътстващия“ договор между МО и Thales, а на пълна оперативна готовност – до 37 месеца след сключване на договор към РС № УД-04-29/19.06.2025 г. и „съпътстващия“ договор между МО и Thales.

Прогнозен план-график за изпълнение на основните дейности за реализация на ПИР е показан в Таблица 1.

Таблица 1

ПРОГНОЗЕН ПЛАН-ГРАФИК
за изпълнение на основните дейности за реализация на ПИР
„Придобиване на нови трикоординатни радари“

Доставки/Дейности	Y2025				Y2026				Y2027				Y2028				Y2029				Y2030				Y2031				Y2032				Y2033			
	Q1	Q2	Q3	Q4																																
Обследване (site survey) на определените радарни позиции																																				
Обучение																																				
Инфраструктура																																				
Радари													3	1	1	1	1																			
Резервни части/консумативи																																				
Допълнително оборудване																																				
Гаранция																																				

5. ФИНАНСОВО-ИКОНОМИЧЕСКИ ПАРАМЕТРИ.

Финансирането на проекта ще се осъществи под формата на заеми от съвместни проекти и програми за придобиване (проект на Дългов инструмент за действие в областта на сигурността в Европа – SAFE).

Разплащанията по договорите за придобиване ще бъдат в евро (€).

Разходите за реализация на ПИР се формират от два основни компонента:

- разходи за придобиване на стоки и услуги съгласно поръчка за придобиване (АО) към РС № УД-04-29/19.06.2025 г.;
- разходи за придобиване на спомагателно оборудване, за услуги и дейности, свързани с експлоатацията на радарите по съпътстващ договор (SC) между Министерство на отбраната на Република България и френската компания Thales LAS France SAS.

Сумата по поръчката за придобиване (АО) е в размер на до **112 548 284 EUR**. В тази сума не са включени 35 000 EUR за банкови такси както и таксата за посредничество на DGA в размер на 1 545 000 EUR.

Сумата по съпътстващия договор (SC) с Thales LAS France SAS е в размер на до **77 100 000 EUR**.

Прогнозно са заложили допълнителни финансови средства отчитайки инфлацията и ефекта на икономическите условия в размер на **3 771 716 EUR**.

Крайната сума за реализация на ПИР „Придобиване на нови трикоординатни радари“ са в размер на до **195 000 000 EUR**, разпределени по години както следва:

Финансови средства по години за АО и за SC	2025	2026	2027	2028	2029	Общо	Ескалация (ECE-economic conditions effect)	Крайна сума
Сума	€ 92 710 000	€ 42 252 000	€ 15 326 184	€ 29 683 500	€ 11 256 600	€ 191 228 284	€ 3 771 716	€ 195 000 000

Плащането по проекта за 2025 г. в размер на 92 710 000 EUR (181 324 999 лева) ще бъде извършено от бюджета на Министерството на отбраната за сметка на отлагане на капиталови разходи, осигурени от получена помощ от Каралство Дания в размер на 348,5 млн. лв. и икономии по бюджета на МО за 2025 г.

Отложените капиталови разходи от 2025 г. ще се препланират и осигурят през 2026 г., за сметка на Дълговия инструмент за действие в областта на сигурността в Европа – SAFE.

Предвид сложната геополитическа обстановка и няколкократно повишено търсене на отбранителни продукти към момента, водещи до повишаване на цените на същите, както и непредвидимостта на инфлационните процеси, горепосочената стойност може да бъде повлияна.

Именно поради това, след извършен анализ, беше достигнато до извода, че е налице потенциална възможност от промяна на крайната стойност на проекта, поради горепосочените обстоятелства и/или други непредвидени събития, с до 3 (три) процента от посочената по-горе сума в размер на 191 228 284 EUR, като такова отклонение ще се счита за допустимо без необходимост от допълнителна санкция от страна на Министерския съвет и Народното събрание на Република България.

6. РИСКОВЕ

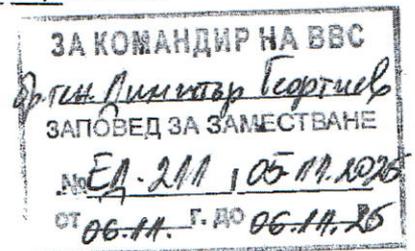
Неизпълнението на проекта ще доведе до ограничаване и изгубване на способности на СНВП. Необходимо е основният елемент на СНВП да са високотехнологични радари, които да покриват дефинираните в Концепцията на НАТО за наблюдение на ВП изисквания и заложените стандарти на способностите, както и изискванията на съвременните системи за командване и управление на ВВС на НАТО. Такива съвременни трикоординатни радари са предвидени за придобиване в обхвата на настоящия ПИР.

КОМАНДИР НА ВОЕННОВЪЗДУШНИТЕ СИЛИ
ГЕНЕРАЛ МАЙОР

НИКОЛАЙ РУСЕВ

06.11.2025 г.

Digitally signed by MAYA
YOTOVA YANAKIEVA
Reason: ВЯРНО С ОРИГИНАЛА!
Date: 2025.11.11 13:44:10 +02'00'